Sosiaali- ja terveysministeriö

Asiantuntijalausunto

Tanja Auvinen
Työ- ja tasa-arvo -osasto

5.2.2026

VN/1982/2026
VN/1982/2026-STM-1

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi työsopimuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 199/2025 vp)

Sosiaali- ja terveysministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua esityksestä työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle. STM kiinnittää huomiota erityisesti esityksen sukupuolivaikutuksiin.

Esityksen vaikutusarviointien perusteella ehdotetuilla muutoksilla on negatiivisia vaikutuksia erityisesti naisiin, ja ne voivat lisätä raskaus- ja perhevapaasyrjinnän määrää. Kun näitä vaikutuksia tarkastellaan yhdessä muiden viimeaikaisten työmarkkinauudistusten kanssa, näyttää siltä, että kokonaisuus johtaa negatiivisten vaikutusten kasautumiseen naisille.

Raskaussyrjintä ja määräaikaiset palvelussuhteet

Esityksessä tuodaan esiin, että ehdotettavien lakimuutosten ei itsessään arvioida heikentävän suojaa syrjinnältä, koska tasa-arvolain syrjinnän kieltoja sovellettaisiin myös silloin, kun määräaikainen sopimus tehtäisiin esityksen mukaisesti ilman perusteltua syytä. Raskaus- ja perhevapaasyrjintä on kuitenkin työelämässä edelleen yleistä siitä huolimatta, että se on kielletty tasa-arvo-, työsopimus- ja merityösopimuslaissa. Tilastokeskuksen selvityksen mukaan kokemuksia syrjinnästä on ollut joka neljännellä raskaana olleella, ja määräaikaisiin työsuhteisiin liittyvät syrjintätapaukset muodostavat merkittävän osan tasa-arvovaltuutetulle tulleista syrjintäepäilyistä.

Esityksessä tuodaan esiin, että tasa-arvon kannalta on merkityksellistä, että määräaikaisia työsopimuksia koskevien muutosten ei suoranaisesti voida arvioida kohdistuvan enemmän tiettyyn sukupuoleen. Kuitenkin nykyisin määräaikaiset työsuhteet ovat selvästi yleisempiä naisilla kuin miehillä, joten on todennäköistä, että myös perustelemattomien määräaikaisuuksien mahdollistaminen tulee kohdistumaan useammin naisiin.

Sosiaali- ja terveysministeriössä on parhaillaan käynnissä tasa-arvolain uudistaminen raskaus- ja perhevapaasyrjinnän vähentämiseksi (https://stm.fi/hanke?tunnus=STM092:00/2025). Esityksessä työnantajalle ehdotetaan kirjallista selvitysvelvollisuutta määräaikaisuuden päättymisen tai palvelussuhteen jatkamatta jättämisen syistä, jos palvelussuhteessa oleva on ilmoittanut raskaudesta, synnytyksestä tai perheenhuoltovelvollisuudesta. Lisäksi esitetään muutoksia kanneaikoihin, hyvitysvelvollisuuden ulottamista työvoimaa vuokraavaan yritykseen sekä joitakin täsmennyksiä. Esitettävät muutokset ovat tärkeitä, mutta eivät riitä kompensoimaan perustelemattomien määräaikaisuuksien mahdollistamisen negatiivisia vaikutuksia raskaus- ja perhevapaasyrjintään ja naisten työmarkkina-asemaan.

Postiosoite **Postadress** **Postal Address**	**Käyntiosoite** **Besöksadress** **Office**	**Puhelin** **Telefon** **Telephone**	**Faksi** **Fax** **Fax**	**s-posti, internet** **e-post, internet** **e-mail, internet**
Sosiaali- ja terveysministeriö				
PL 33 00023 Valtioneuvosto	Meritullinkatu 8 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001	02951 63415 +358 2951 63415	kirjaamo.stm@gov.fi stm.fi